

Direktorius dr. Gintaro Valinčiaus žodis

Mieli kolegos,

Jūsų ekrane – pirmasis VU Gyvybės mokslo centro naujienlaiškis „Biopulsas“. Jo pradžia sutampa su naujais mokslo metais, kuriuos kartu su mumis pradeda 165 Lietuvos gimnazijų absolventai ir net 119 pirmo kurso magistrantai, nutarę susieti savo ateitį su biomokslais ir biotechnologijomis. Sakome jiems: „Sveiki atvykę į gyvybės mokslų pasaulį! Čia nuobodu tikrai nebus!“

Naujienlaiškis gimė todėl, kad būdami seniausio šalies universiteto bendruomenės nariais norime plačiau matyti save ir kolegų darbus, pasidalinti atradimų ir bendro darbo džiaugsmiais, atsiverti ne tik mūsų universiteto bendruomenei, bet ir šalies visuomenei, o prireikus tarti patirties ir žinių subrandintą žodį visuomenei aktualiais klausimais. Visa tai – trečioji universitetų misija, kurią, kaip ir daugelis pasaulio universitetų, esame įsipareigoję vykdyti ir mes.

Naujienlaiškį rengia mūsų nauja bendruomenės narė Agnė Grinevičiūtė. Agnė yra VU alumnė, ji GMC pradėjo dirbti birželį. Jos straipsniai laikraštyje „Universitas Vilnensis“ traukė dėmesį gražiu turiniu ir stiliumi. Pradėjusi darbą GMC Agnė parengė įdomių straipsnių apie mūsų bendruomenės narius ir jų darbus, iškilus GMC svečius, kurie pas mus lankėsi šią vasarą. Kelis tekstus iš karto perpublikavo didžiausi šalies naujienų portalai. Neabejoju, kad mūsų visų pastangomis žinios apie GMC vykdomus tyrimus ir ateityje pasieks platesnes auditorijas. Linkiu sėkmės siekiant mokslo aukštumų.

Gražių ir prasmingų rudens darbų!

Studijų naujienos

Šiais mokslo metais studijas GMC pradės 165 bakalauro ir 119 magistrantūros studijų pirmakursių. Studentų pasiskirstymas:

Bakalaurantai:

Biologija – 36;
Neurobiofizika – 14;
Genetika – 40;
Mikrobiologija ir biotechnologija – 36;
Molekulinė biologija – 39.

Magistrantai:

Aplinkotyra ir aplinkotvarka – 17;
Biofizika – 7;
Biologinė ivairovė – 11;
Biochemija – 16;
Genetika – 13;
Mikrobiologija – 22;
Molekulinė biologija – 17;
Neurobiologija – 16.

Rugsėjo mėnesio renginiai:

7 d. – delegacijos iš
Pilietinės visuomenės
kūrimo instituto (Tailandas)
vizitas

11 d. – atvirų durų diena
Saulėtekio akademinei
bendruomenei

12 d. – 9 val. R105 aud.
pasaulinio garso
mokslininkės, profesorės
Liliana Katinas iš
Nacionalinio La Platos
universiteto (Argentina)
paskaita

12 d. – 14 val. R401 aud.
Pietro Michelucci iš Žmonių
kompiuterijos instituto
(JAV) paskaita „Life, the
Universe, and Information
Processing“

Stažuotojai

Šią vasarą Gyvybės mokslų centre
stažavosi:

- Jokūbas Aušra iš Vašingtono universiteto Sent Luise (JAV);
- Rodolfo Martinez Carranza iš Nacionalinio autonominio Meksikos universiteto;
- Rugilė Matulevičiūtė iš Kembridžo universiteto;
- Prof. Carolina Saavedra Ruiz iš Valparaiso universiteto (Čilė).

14 d. – festivalis
„Erdvėlaivis
Žemė“

19 d. – trijų GMC
institūtų direktorių
rinkimai

28 d. – mokslo ir
technologijų
žurnalistų iš
Suomijos vizitas

29 d. – „Tyrėjų
naktis“.

VU GMC naujienlaiškis „Biopulsas“

Atidaryta paroda „Mokslo moterims“

Nr. 1

2017 m. rugsėjis

Rugpjūčio 24 d. GMC atidaryta „L'Oréal-UNESCO“ stipendijų programos „Mokslo moterims“ fotografijų paroda.

Joje pristatomos penkios šių metų Baltijos šalių laureatės, tarp kurių – ir VU GMC Biomokslų institute dirbanti dr. Urtė Neniškytė. Renginyje dalyvavo VU GMC direktorius dr. Gintaras Valinčius, VU vicerektorius prof. Rimantas Jankauskas, švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos komunikacijos programų vadovė Miglė Mašanauskienė ir dr. U. Neniškytė.

Parodą galima apžiūrėti visą rugsėjį. Po to ją planuojama perkelti į kitas Vilniaus erdves.

[Plačiau apie šias penkias moteris, šiemet įvertintas „L'Oréal Baltic“ stipendijomis.](#)

Rugsėjo 1-osios akimirkos – [nuotraukų galerijoje.](#)

GMC Tarybos nariai apie centrą

**Doktorantas Jozas
Nainys, studentų
atstovas**

Kokia jūsų GMC vizija?

GMC – tarptautinis, atviras, aukšto lygio mokslinių tyrimų centras, kurio pagrindas – aktyvi bendruomenė.

Kas jus čia įkvepia, motyvuoja?

Labiausiai įkvepia ir motyvuoja aplinkui dirbantys žmonės. Smagu matyti kolegų pasiekimus – tarptautinių projektų laimėjimus, publikacijas geriausiuose mokslo žurnaluose ir kita. Tokie pasiekimai motyvuoja ir įkvepia produktyviam darbui savo tyrimų srityje.

Kas labiausiai patinka GMC?

Labiausiai vertinu tai, kad čia įsikūrė trys gyvybės mokslų tyrimus vykdančios institutai. Dirbant šalia atsiranda galimybės glaudžiai bendradarbiauti, idėjų sklaida tarp įvairių grupių tampa gerokai lengvesnė. Taip pat puiku, kad studentams tarp paskaitų nebereikia lakstyti po visą miestą, todėl jie gali daugiau laiko skirti moksliniams tyrimams.

Kokį GMC įsivaizduojate po penkerių metų?

Tikiuosi, kad po penkerių metų tarp GMC darbuotojų ir studentų bus kur kas daugiau užsieniečių. Manau, kad įvairių grupių darbas kartu sukurs sąlygas atviresniam mokslui, kad atsirastų naujų tyrimų grupių, įkurtų iš užsienio sugrįžusių lietuvių.

Ką būdamas GMC Tarybos narys norėtumėte / galėtumėte padaryti centro labui?

Norėčiau ir stengiuosi sukurti glaudesnę doktorantų bendruomenę, sudaryti sąlygas ir tradicijas doktorantų „žurnalų klubui“, seminarams, neformaliems susitikimams. Tikiu, kad doktorantai yra viena kertinių centro bendruomenės dalių. Ji svariai prisideda prie sėkmingo centro darbo šiandien, o aktyvi ir gyvybinga doktorantų bendruomenė bus tvirtas pagrindas atvirai ir darbingai ateities mokslinės bendruomenės kartai.

Užbaikite sakinį: „Man GMC yra vieta, kurioje...“ laboratorijos kolektyvo pietūs gali užtrukti keletą valandų ir neapsiriboja diskusijomis tik mokslinėmis temomis.

Svečiai iš užsienio

Nors Vašingtono universiteto Sent Luise studentas Jokūbas Aušra iš Lietuvos išvyko dvejų metų, tačiau į Lietuvą atvažiuoja beveik kiekvieną vasarą, nes Vilniuje gyvena močiutė. Du šios vasaros mėnesius Jokūbas praleido VU Gyvybės mokslų centre, Biochemijos institute.

Kaip ir kodėl atsidūrei VU Gyvybės mokslų centre?

Pradėjau susirašinėti su dr. Gintaru Valinčiumi, nes ieškojau chemijos arba biologijos laboratorijos Vilniuje, kurioje galėčiau vasarą savanoriškai padirbėti.

Kodėl pasirinkai būtent GMC?

Gyvybės mokslų centrą pasirinkau todėl, kad mano pažįstami ir draugai, kurie čia dirba, labai patenkinti tiek centro mokslinėmis galimybėmis, tiek dėstytojais, tiek nauju pastatu.

Papasakok plačiau apie savo mokslinius interesus.

Studijuojau chemijos inžineriją Vašingtono universitete Sent Luise. Domiuosi chemija, biochemija, nanotechnologijomis, elektrochemija, aplinkos mokslu. Praeitą vasarą savanoriau Maxo Plancko institute Vokietijoje, kur genetiškai konstravau E. coli bakteriją, kad ši gamintų biokurą. Šį semestrą Vašingtono universitete genetiškai konstruosiu bakteriją, kad ji gamintų voratinklius.

Koks buvo Tavo tikslas GMC?

Čia tyrinėju jonų laidumą sintetinėse dvisluoksnėse membranose, kontroliuojant jonų dydžius ir inkarinių molekulių kiekius. Norėjau suprasti, kaip funkcionuoja jonai keliaudami per baltymus membranose. Taip pat tikėjau geriau suvokti, kaip atlikti eksperimentus ir naudoti elektrocheminę įrangą.

Kaip vertini šį centrą? Kokį įspūdį jis paliko?

Man labai patinka tiek pats pastatas, tiek jame dirbantys mokslininkai. Čia kūrybingi žmonės gali dalytis žiniomis apie naujas gyvybės mokslų sritis ir naudodamiesi šiomis žiniomis pakeisti pasaulį turbūt pirmiausia per mediciną.

Papasakok apie save, savo šeimą.

Gimiau Vilniuje. Į Čikagą su šeima išvykau būdamas dvejų. Tėtis yra lietuviškos parapijos Čikagos priemiestyje kunigas, mama – kapelionė, nors anksčiau buvo menininkė, keramikė. Broliai Nojui greit bus 17, jis baigia gimnaziją. Brolis domisi biochemija, galvoja rinktis mokslinę veiklą. Sesuo Gabrielė yra vieno Čikagos jūros gėrybių restorano šefė. Nejuokauju, bet dažnai jaučiuosi kaip menininkas, labai mėgstu piešti, rašyti, kurti, tačiau mokykloje gerai sekėsi ir patiko matematika. Meilė matematikai pagimdė meilę logikai. Ji susiriša su biologija, chemija. Mokslas man tapo durimis į pasaulį. Kartais kuriu pasakas, netikras istorijas, mėgstu skaityti istorines knygas, piešiu, dirbti programa „Photoshop“, apskritai man labai patinka menas. Dabar siekiu jį surišti su mokslu. Tikiu, kad man pasiseks.

GMC mokslininkų įvertinimai ir pasiekimai

Iškilmėse „Finis anni academici“ padėkos už ilgametį vadovaujantį darbą įteikė profesorius **Kęstučiui Sasnauskui** ir docentui **Stanislovui Sinkevičiui**. Už ilgametį nuoširdų darbą, dalyvavimą bendruomenės, visuomeninėje ir savanorystės veikloje padėkos raštu pagerbta docentė **Sofija Sasnauskienė**. Vyriausiasis mokslo darbuotojas dr. **Rolandas Meškys** apdovanotas geriausio taikomojo darbo kategorijoje už užsakomąjį darbą „Rekombinantinio terapinio baltymo ir jo agregatų biopasiskirstymo analizė“. Tyrimus finansavo „Baxalta Innovations“ (Austrija).

Geriausio tarptautinio projekto kategorijoje triumfavo profesorius **Saulius Gražulis** už tarptautinį mokslo projektą „Sonic Drilling coupled with Automated Mineralogy and chemistry On-Line-On-Mine-Real-Time“, finansuotą ES lėšomis.

Viename prestižiškiausių pasaulio mokslo žurnalų „Science“ išspausdintas Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro mokslininkų straipsnis „A cyclic oligonucleotide signaling pathway in Type III CRISPR-Cas systems“. Publikacijos autoriai: **Miglė Kazlauskienė, Georgij Kostjuk, Česlovas Venclovas, Gintautas Tamulaitis ir Virginijus Šikšnys**.

Biotechnologijos instituto tyrėjai dr. **Linai Baranauskienei** paskirta Lietuvos mokslų akademijos jaunųjų mokslininkų stipendija.

Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) už bendradarbiavimą su verslu ir mokslo užsakymus iš verslo Vilniaus universitetui (VU) skyrė 83 463 eurų. Iš jų didžiausia dalis – net 55 755 eurų atiteko Gyvybės mokslų centrui.